5 Bani în România.-10 Bani în străinătate

ICG X

6 PAGINI

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGA
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

Anul XXXI.-No. 192.-Luni 15 Iulie 1913

ABONAMENTE

ROMÂNIA		STRĂINĂTATE	
Lei			Lei
4.65	3 luni		10.-
9.15	6 luni		20.-
18.—	Un an		40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Redacția și Administrația: 11, str. Brezoianu — București —

DE PE CAMPUL DE OPERAȚIUNI

CAVALERIA ROMANEASCA INTRAND IN DOBRICI

Din zona de operații

Primim următoarele scrisori din zona de operații:

Stimate d-le Demetrescu,

Primește dela un ostaș salutările sale și regretul că nu poate citi prețiosul d-tale ziar, negăsindu-se prin satele și cătunele ce le cutreeră de 8 zile în lung și în lat. Cenzura oprește de a scrie pe unde am fost și încotro mă duc, ci să se dea numai adresa:

Reg. 62 rezervă, divizia 2 N. Grigorescu, sub.-lt. în rezervă (artist cinematograf).

* * *

Domnule Director,

Singurile știri cari ne sosesc aci le avem prin valorosul d-voastră ziar »*Universul*», care — grație răspândirei lui — a pătruns și aci. Deci vă rog să primiți respectoase felicitări din parte-mi, pentru serviciile aduse în asemenea ocazii.

Vă salut, Petre V. Nicolescu, funcționar-Călărași, și actualmente sergent-complectaș în reg. 5 Ialomița No. 23 zona de operații.

oxo

Comisarul civil
în teritoriile ocupate

București, 12 Iulie.

Înștiințare No. 1

Se aduce la cunoștința obștească cum că guvernul român va propune Parlamentului votarea unei legi prin care orice înstrăinări de bunuri nemișcătoare, din ținuturile ocupate din dreapta Dunărei și destinate anexărei la România, se vor declara nule și neavenite, dacă se vor fi făcut în urma datei decretului de mobilizare a armatei, 20 Iunie 1913, exceptându-se numai înstrăinările cu titlu de înzestrare.

Toate autoritățile sunt invitate a da cea mai largă obștire acestei înștiințări atât prin afigere cât și prin citirea ei cetățenilor adunați în orî-ce ocaziune.

Motivul acestei măsuri este ca proprietarii să fie feriți de specula ce s'ar face în paguba lor prin cumpărătorii în această perioadă tranzitorii.

Comisar civil în teritoriile ocupate
Barbu Păltineanu

oxo

Otter turc fost prizonier la bulgari

Oltenița, 12 Iulie

Aseară a trecut prin Oltenița, venind din Turtucaia, locotenentul dr. Memet Nazim, fost prizonier la bulgari, fugit de la aceștia la apropierea trupelor române de Rasgrad unde era deținut.

Numitul a fost făcut prisonier la Dedeagaci.

Colonia turcă din Turtucaia i-a făcut o frumoasă primire și l'a condus până la gara din Oltenița, de unde a plecat spre Constantinopol prin București.

oxo

Organizarea Quadrilaterului

Un cititor face următoarea propunere cu privire la organizarea cadrilaterului:

„Toată partea, ce va trece la România acuma din quadrilater, să fie proprietatea Statului, locuitorii bucurându-se numai de usufruct și aceasta timp de 10 ani: Adică nici un act de vânzare între particulari să nu fie valabil timp de 10 ani. Aceî cari ar dori să emigreze și vrea să-și vândă partea lor de teren, se vor adresa Statului, cari îi va despăgubi. Statul va începe parcelările de la granița bulgară, și le va da mai ales soldaților oltenî, dând fie căruia 10 pogoane, 2 boi, o vacă, un car, precum și cele necesare traiului pe primul an; apoî construindu-le case gratis, puțurî, școală, biserică, etc.

Cu modul acesta nu se va mai întâmpla ce s'a întâmplat cu Dobrogea".

ACȚIUNEA TURCIEI
ȘI ROMANIA

Am spus din prima zi a acțiunei militare a Turciei, că nu e nici o legătură între acțiunea noastră și aceea a imperiului otoman.

Turcia a crezut că poate profita de starea actuală din Balcani, pentru ca să poată lesne recuceri o parte din teritoriile perdute. Am spus și erî dimineață că rămâne de văzut dacă până în cele din urmă Turcia va perzista în acțiunea ei și dacă intervențiunea Puterilor nu va fi suficientă pentru ca guvernul din Constantinopole să renunțe la planul conceput.

Este însă cert că România nu va interveni ca să redea cu armata sa Bulgariei Adrianopolul.

Din acest punct de vedere, știrile tendențioase răspândite prin presa străină și reproduse de unele ziare românești, n'au nici un temei și sunt dezmințite în cercurile oficiale.

Guvernul român își dă acum toată silința pentru ca să restabilească pacea între foștii aliați de eri cu un ceas mai curând și sânt speranțele toate că acțiunea României nu va întârzia să dea rezultatul dorit.

Rămâne ca apoi după ce foștii aliați de eri își vor da iarăși mâna, să se vadă dacă vor cădea de acord pentru o acțiune comună care să redea Bulgariei teritoriile ocupate azi de Turcia și să silească astfel Turcia să respecte hotărârile dela Londra.

Acțiunea României fiind liberă de orice angajamente anterioare, va rămâne liberă până la sfârșit și atunci când pacea între foștii aliați se va face, nu România va fi aceea care să refuze sprijinul ei pentru ca dreptările tuturora și ale fie-căruia în parte să fie respectate și ca o pace definitivă și echitabilă pentru toți să se stabilească în cele din urmă în Balcani.

Delegații balcanici

Știrile noastre asupra delegaților balcanici aŭ căpătat erî dimineață confirmare oficială și din partea Serbiei.

Jată într'adevăr numele delegaților anunțați oficial erî dimineață de guvernul sârb:

D. prim-ministru Pasici însoțit de d. Spalaicovici, fost ministru la Sofia secondat probabil și de d. Ristici, ministrul sârb la București.

Experții militari sunt: d-nii colonel Kârstea Smilianici, locot.-colonel Calafatovici, atașatul militar din București, însoțit de d. Șainovici, șeful secției politice.

Delegații sârbi și cei muntenegreni și d. Panas din partea Greciei se vor îmbarca azi la ora 6 dim. la Belgrad pentru T.-Severin.

F.

Corespondență din Turtucaia

De la ocuparea orașuluĭ de către armata română Turtucaia are altă înfățișare. Prăvăliile s'aŭ deschis, altele aŭ fost improvizate de unii Oltenicenî, trebuințele fiind marî pentru îndestularea întregeî populații actuale.

Pe lângă armata de ocupație, turcî și românî, sunt prea puțin bulgarî în oraș, majoritatea femeĭ și copiî, — femeile parte fiind și ele de origină română.

In general, populația se arată bucuroasă de trecerea orașuluĭ Turtucaia sub stăpânirea românească. Orașul are o poziție frumoasă, fiind înconjurat de vîĭ admirabile. Clădirile și stradele dau orașuluĭ un aspect oriental.

Autoritățile românești aŭ fost instalate aicî. Comunicația cu Oltenița e liberă și bine organizată.

Vapoare streine deservesc ambele porturî vecine.

oxo

ESCADRA GREACA
a ocupat Dedeagaciul

Atena, 13.—Vineri dimineață **Deadagaciul a fost ocupat de escadra greacă. Inainte de ocupare, consulii Puterilor, văzând un contratorpilor încrucișând, au întrebat dacă escadra are de gând să ocupe orașul. Amiralul Cunduriotis a răspuns afirmativ.**

Dedeagaciul a fost ocupat din motive militare și pentru protecțiunea grecilor din Tracia, căcî trupele bulgare au comis escese.

O parte din Dedeagacî a fost incendiat de Bulgarî, cari aŭ luat din Macri și Xanti sute de fruntași greci, a căror soartă nu se cunoaște și aŭ asasinat pe mulți alții. Părăsind districtul, trupele bulgărești aŭ semănat anarhia, lăsând județul pe mâna comitagiilor.

Ocuparea Dedeagaciului se datorește și avansărei periculoase a trupelor turcești.

oxo

București, 13 Julie 1913

Din problemele de mâine

Un ziar conservator a publicat zilele trecute un articol prin care arată, ca o datorie de viitorul cel mai apropiat ce s'ar impune cercurilor noastre conducătoare, între altele și o nouă serie de măsurî menite a ridica starea economică a țăranului nostru, și în acelaș timp a-l înțesni un rol mai efectiv în viața noastră publică.

Bine înțeles că asemenea idei n'au putut decât să primească aprobarea cea mai întreagă și a organelor partidului liberal, — aprobare care-și găsește expresia în articolele ce la rândul lor aceste ziare-scriu asupra chestiunii.

Armonia aceasta e îmbucurătoare; ea ne arată viitorul raporturilor dintre partidele politice dela noi într'o altfel de lumină decât cea cu care ne obișnuise până mai erî, mai puțină vrajmășie sistematică, mai multă bună înțelegere între făptuirile cele bune spre folos obștesc.

In ce vor consta măsurile ce se vor lua? — In amănunte de sigur nu se poate intra de pe acuma, — dar în genere se poate spune că, în ordinea economică, va fi vorba de a se găsi modalitățî pentru o nouă împroprietărire largă a muncitorilor agricolî, bineînțeles fără atingerea dreptului de proprietate al nimănuĭ, — ci tot după normele de până acuma, Statul sau instituțiunile create de el având rolul de intermediar pentru trecerea uneĭ întinderî pe cât se poate mai mare de pământ în mâinile și în deplina proprietate a celor cari îl muncesc.

După informațiile pe cari le-am publicat în numărul nostru trecut, va intra în acest program mai întâiu pământul pe care Statul îl va dobândi în teritoriul alipit acum la România. După cum am accentuat și noi când am vorbit de necesitatea colonizării acestuĭ teritoriu, se vor preferi la aceste împroprietăriri sătenii cari au fost mobilizați. Tot astfel va trebui să se facă și în restul țării, ținându-se mai mult zor în aplicarea legiĭ vânzării bunurilor de mână moartă, precum și în activitatea Caseĭ rurale, — votându-se, la trebuință, chiar legi nouĭ în acest scop.

In ordinea politică, e vorba de o lărgire a dreptului de vot, asupra căreia să cadă de acord partidele noastre politice. In adevăr, patriotismul arătat de țăranul nostru în împrejurările de astăzi nu denotă oare și o maturitate în judecarea interesului obștesc, îndeajuns ca să-i se recunoască și luĭ mai multe drepturî de înrâurire asupra mersuluĭ trebilor publice?

Fiind atunci nevoie de o revizuire a constituțieĭ, cu acelaș prileju va putea interveni o modificare și în modalitatea dobândiriĭ drepturilor politice în țara noastră, — chestiune a căreĭ rezolvare de asemenea o pune în vedere ziarul conservator.

RAVAȘ DIN ȚARA

OSTAȘILOR
PLECAȚI IN RAZBOIU

...Lanurile voastre toate râd în soarele de vară,
Și v'așteaptă cu nădejde dospind spicul lor de aur;
Iar zefirii — călătorii — se opresc în fapt de seară
Și sub razele de lună păzesc mândrul vost'tezaur...
Și ștejarii cântă'n codrii viersurile voastre multe,
Ce în grabă, la plecare, le-ați uitat sub umbra deasă, —
Vântul blând le-abate'n taină pe la voi, în sat — pe acasă
Și es fetele în tindă, fermecate, să le-asculte...
Și bătrânii stau pe prispă răsucind un gând pe caer;
In războae fără neveste; mamele frământă pâne;
Copilașii dorm în visurî, sub umbrar, păziți de-un câne:
Pacea sfântă, blând tresare și în suflete și'n aer!
Nici o lacrimă! Și, Doina, din spre sat când se abate
Se înalță parcă marșul ostășesc cu ritm de fer;
Nici o lacrimă!.. Sub pleoape,râde calm un colț de cer, —
Căcî fecioarele și'n visurî tot de voi sânt sărutate...
..Și la crâșmă, dacă hora nu mai râde'n cânt de naiu,
Și'n amurg nu mai plutește stolul cald de sărutărî, —
E că sufletele voastre au,acum, alte chemări —
Și 'nvârtiți, aiurea hora în reci tropote de cai!..

Const. T. Stoika
soldat voluntar în geniu

A.S.R. Principesa Maria
LA AZILUL MINISTERULUI INDUSTRIEI

Azilul copiilor de ostași de la ministerul industrieĭ și comerțuluĭ a fost onorat erî, la amiază, de o vizită principiară.

A. S. R. Principesa Maria, însoțită de AA. LL. RR. Principesele Elisabeta și Marioara cum și de A. S. R. Principele Nicolae, în uniformă de marinar, aŭ vizitat muzeul industrial și comercial al ministeruluĭ, foarte bogat înzestrat și admirabil organizat, cum și infirmeria care este instalată în rotonda luminoasă a acestuĭ muzeŭ. Corul micuților vlăstare ostășești a întâmpinat pe AA. LL. cu urale și cu imnurî patriotice, iar d-na Fel.-ia N. Xenopol a prezentat celor treĭ Principese treĭ admirabile buchete de florî naturale.

Eraŭ de față la această frumoasă solemnitate, în afară de d. ministru N. Xenopol și funcționariĭ superiorî aĭ ministeruluĭ, d-nele Gh. Gr. Cantacuzino, Elena Băläceanu-Stolnicî, dr. Ștefănescu, Mavrodi, d-na de onoare a A. S. R. Principesa Maria, cum și alte persoane din înalta distincțiune.

A. S. R. Principesa Maria a vizitat în urmă azilul copiilor foarte bine organizat în mai multe sălî spațioase din aripa de sus a ministeruluĭ și a felicitat viu pe d-na și d. ministru Xenopol care aŭ înfăptuit atât de bine această inițiativă patriotică și mai pre sus de orice laudă.

D. ministru a făcut cunoscut A. Sale că azî într'un azil permanent aĭ copiilor de ostași.

In timpul vizitei principiare, d. ministru Xenopol s'a adresat unuĭ copilaș, cel mai inteligent și mai familiar din colonie, întrebându-l de tatăl său:

— E în Bulgaria, — răspunde cu mândrie copilul.

— Și ce face acolo?

— Se bate cu bulgarii ca să mai mărească ăl Bucureștiĭ...

A fost răspunsul inteligent al micuțuluĭ care n'avea mai mult de 5—6 anișorî.

Copilul a fost înconjurat cu dragoste de toți ceĭ prezenți.

Principesele Romînieĭ aŭ părăsit palatul ministeruluĭ foarte satisfăcute de cele ce aŭ văzut și cu automobilul princiar, aŭ luat drumul Cotrocenilor în uralele sincere și vioaie ale copiilor din azilul ministeruluĭ de industrie și comerț.

L. Iliescu

oxo

Deschiderea navigațiunei
generale pe Dunăre

De la marele cartier general al armateĭ de operațiuni se comunică următorul orariu pentru navigațiunea pe Dunăre:

Cu începere de Joi, 11 Iulie, podurile militare de la Corabia și Turnu-Măgurele rămân deschise pentru navigația generală pe Dunăre, în fiecare zi, în orele indicate mai jos.

Trecerea în jos

Podul Corabia se deschide de la 6 dim. și se închide la 8 dim.

Podul T.-Măgurele se deschide la 7 jum. dim. și se închide la 10 dimineața.

Trecerea în sus

Podul T.-Măgurele se deschide la 7 jum. dim. și se închide la 10 dimineața.

Podul Corabia se deschide la 4 d. a. și se închide la 6 d. a.

In zona de operaţii

— Insemnările trimisului nostru special —

Cum se poartă soldații noștri cu bulgarii. — Una-i viața de român, alta-i de bulgar. — Morala ofițerilor din armata vecinilor de peste Dunăre. — Atrocități inspăimântătoare.—Ce povestește un turc.— De ni s'ar împlini visul.

Miercurĭ, 10 Iulie

Suflet de român

Amurgul începe să se lase, soldații mănâncă grupe-grupe presărând masa cu fel de fel de glume. In jurul lor, numărându-le parcă dumicații ce bagă în gură, staŭ pe vine copiiî, femeĭ și bătrânî bulgarî, cari așteaptă cum așteaptă câinii, să se înfrupte din resturile mesei ostașilor noștri.

Și nu de geaba vin, pleacă sătuî, ba mai duc câte o bucată de pâine și celor rămași pe acasă. Sunt buni, miloși soldații noștri: — „Ce să le facem domnule, suflete sunt și eî, ți-e milă de un câine și nu-l lași să moară de foame, dar de un om!"

— „Le dăm și banî nu numaĭ mâncare — intervine un voinic dorjean pe care-l cunoșteam de la Craiova, caporalul Ion Cristescu —; acum două zile am strâns de la om la om câteva sute de leĭ de le-am dat celor 300 de prizonieri aduși din Plevna să aibă să-și ție zilele până acasă. Dar nu zicî că ne încărcasem de Doamne-ajută că nu mai voiaŭ să plece; nu și-au să le dăm puștî să se ducă contra bulgarilor din Sofia să-i omoare!"

— „Și când mă gândesc — intră în vorbă și un mândru moldovean din Roman — cu ce gând plecasem d'acasă și cum ne-am schimbat p'aci! Plecasem cu gândul să-î răpunem și uite că nu te lasă afurisita de inimă că ne 'nmoaie lesne.

— Bine înțeleg mila cu femeile, copiiî și bătrâniî, dar cu aceștia — și arătaĭ spre un grup de cățiva soldați prizonieri—că sunt cât muntele?

— „De i-aș avea în față cu pușca în mână, puzderiî i-aș face, corbilor le-aș da pradă hoitul, dar așa ce să ne facem? ce noĭ suntem bulgarî?

Și așa cum grăia moldoveanul vorbesc și făptuesc toți soldații noștri. Câtă deosebire între viața nobilă a românuluĭ și rădăcina spurcată din care a eșit bulgarul care necinstește cuvântul de om.

Te înspăimântă barbariile și atrocitățile săvârșite de acești sălbatici cărora nu în Europa le e locul, ci în mijlocul canibalilor din Africa.

Prizonierilor turcî cu cari bulgariî și-aŭ reformat armata de aŭ pornit războiul fratricid contra sârbilor și grecilor, aliații lor de erî, le ziceaŭ ofițeriî înaintea luptelor: „ucideți și jefuiți, ale voastre sunt prăzile și al vostru va fi tot pământul cucerit de acum!" îmî spunea Ibraim, de pe pontonul rusesc din Samovitz, că le auzise din gura conaționalilor luĭ ce fuseseră recuți pe acolo ca prizonieriî noștri câteva zile în urmă.

Clopotul de pe vapor ne chema și pe noĭ la masă, o masă copioasă, ca toate câte ni s'aŭ servit pe bord, antrenată de povestirile corespondenților streinî, din cari o bună parte urmărise războiul din peninsula balcanică de la începutul luĭ. Dar mai cu interes parcă ascultam pe d. Ciurcu care ne spunea episoade din războiul nostru de la 1877, când d-sa fusese tot corespondent de război.

Miezul nopții se apropia și nimenî nu se hotăra să părăsească puntea de sus unde aspiram aerul plăcut și răcoros al uneĭ nopți senine și liniștite. Țânțariî ne băsîcaseră fața și mâinele și totuși nu ne înduram să intrăm în cabine. Era așa de plăcut și atâta liniște!

Doar plescăitul apeĭ ce se lovea de pereții vasuluĭ și pasul cadențat și puternic al santinelei de pe ponton se auzeaŭ în liniștea acesteĭ nopți frumoase de vară.

Mă scoborâĭ târziu în cabină și adormiĭ cum am pus capul jos. Visam o Romînie cu alte granițî, o Romînie mare, căreia nu-î maĭ zicea regat ci imperiu și număra o populație de treĭ orî maĭ mare cu cea de azî: Visam visul orî căruĭ român.

N. Ciocârdia

oxo

D-niĭ abonați cari cer schimbări de adresă, sunt rugați cu insistență să binevoiască a trimite administrației, odată cu cererea d-lor și eticheta pe care este imprimată adresa cu care primeaŭ ziarul până atunci, spre a se putea da curs reale cererilor și a nu se întârzia cu trimiterea ziarului la noua adresă

A.S.R. Principesa Maria
LA AZILUL MINISTERULUI INDUSTRIEI

Azilul copiilor de ostași de la ministerul industrieĭ și comerțuluĭ a fost onorat erî, la amiază, de o vizită principiară.

A. S. R. Principesa Maria, însoțită de AA. LL. RR. Principesele Elisabeta și Marioara cum și de A. S. R. Principele Nicolae, în uniformă de marinar, aŭ vizitat muzeul industrial și comercial al ministeruluĭ, foarte bogat înzestrat și admirabil organizat, cum și infirmeria care este instalată în rotonda luminoasă a acestuĭ muzeŭ. Corul micuților vlăstare ostășești a întâmpinat pe AA. LL. cu urale și cu imnurî patriotice, iar d-na Fel.-ia N. Xenopol a prezentat celor treĭ Principese treĭ admirabile buchete de florî naturale.

Eraŭ de față la această frumoasă solemnitate, în afară de d. ministru N. Xenopol și funcționariĭ superiorî aĭ ministeruluĭ, d-nele Gh. Gr. Cantacuzino, Elena Băläceanu-Stolnicî, dr. Ștefănescu, Mavrodi, d-na de onoare a A. S. R. Principesa Maria, cum și alte persoane din înalta distincțiune.

A. S. R. Principesa Maria a vizitat în urmă azilul copiilor foarte bine organizat în mai multe sălî spațioase din aripa de sus a ministeruluĭ și a felicitat viu pe d-na și d. ministru Xenopol care aŭ înfăptuit atât de bine această inițiativă patriotică și mai pre sus de orice laudă.

D. ministru a făcut cunoscut A. Sale că azî într'un azil permanent aĭ copiilor de ostași.

In timpul vizitei principiare, d. ministru Xenopol s'a adresat unuĭ copilaș, cel mai inteligent și mai familiar din colonie, întrebându-l de tatăl său:

— E în Bulgaria, — răspunde cu mândrie copilul.

— Și ce face acolo?

— Se bate cu bulgarii ca să mai mărească ăl Bucureștiĭ...

A fost răspunsul inteligent al micuțuluĭ care n'avea mai mult de 5—6 anișorî.

Copilul a fost înconjurat cu dragoste de toți ceĭ prezenți.

Principesele Romînieĭ aŭ părăsit palatul ministeruluĭ foarte satisfăcute de cele ce aŭ văzut și cu automobilul princiar, aŭ luat drumul Cotrocenilor în uralele sincere și vioaie ale copiilor din azilul ministeruluĭ de industrie și comerț.

L. Iliescu

oxo